

[Frandsen.]

vil kunne give plads for og muliggøre indførelse af nye behandlinger og give plads for et selvstændigt videnskabeligt liv og arbejde. De nuværende afdelinger udenfor København — statens sindssygehospitalet — er ikke hensigtsmæssige og ikke i stand til uden ændringer at give plads for en forventet intensiv sygehusvirksomhed såvel i behandlingsmæssig som i videnskabelig henseende.

Når man gør sig klart, at hvert af disse hospitalet rummer fra 600 til 1000 patienter, at der til behandling af disse kun er een overlæge med en lægestab, der ikke er væsentligt større, end hvad der findes nødvendigt for en moderne medicinsk eller kirurgisk afdeling på 100—150 senge, at de er udstyret med et forholdsvis sparsomt laboratorieudstyr og indrettet med store fællesstuer, der samtidig er gennemgangsrum, så forstår man, at sindssygehospitalet ikke i væsentligt omfang kan tjene andre formål end det rent plejemæssige. Det tjener sindssygelægerne til ære, at de i de senere år endda i betydeligt omfang har turdet påtage sig at tage nye behandlingsformer op indenfor disse rammer, og at de har magtet det.

Sindssygehospitalet må føres ind på linie med det øvrige sygehusvæsen med mulighed for at nyttiggøre de fremskridt, der allerede er sket, og for at kunne tage imod udviklingen og udnytte dens resultater foruden at afgive rammerne for det videnskabelige arbejde, der er så betydningsfuldt for hele det lægelige arbejde på disse såvel som på alle andre sygehuse. Sindssygehospitalet må ikke alene føres på linie med andre sygehuse, men må i lægelig henseende knyttes til hele sygehusvæsenet, hvorefter de er en del, gennem forbindelse med centralsygehuse.

Vi må nu begynde på en reorganisering af det bestående og en planlægning af det kommende i den nødvendige forøgelse af sygehuspladser for sindslidende, hvorefter et nyt sindssygehospital i Nordjylland vil blive begyndelsen. En sådan reorganisation forbundet med udvidelser må ikke ske efter mønstret fra det i 1915 sidst opførte sindssygehospital, men efter vor tids krav og vor tids tekniske muligheder, idet jeg her henviser til, hvad vore meget dygtige specielt kyndige sygehusarkitekter og -ingeniører nu formår.

Sindssygehospitaletnes stilling i dag ligner meget det almindelige sygehusvæsenes stilling sidst i 20'erne, da den store reorganisation af dette blev planlagt og påbegyndt. Ingen

her i det høje ting tør vel tvivle på, at rigsdagen vil vise samme forståelse overfor kravene om en gennemgribende ændring af denne del af sygehusvæsenet, der er lagt i rigsdagens varetægt, som de kommunale råd har vist overfor de almindelige sygehuse. At driften i fremtiden vil blive dyrere, er en selvfølge, men vi vil få fuld valuta for denne merudgift og kan vel iøvrigt ikke afholde os fra at øge behandlingsmulighederne for så alvorligt syge af rent økonomiske grunde. Men det skal samtidig siges, at den tilstundende reorganisation ikke bør gennemføres fra den ene dag til den anden, men skridt for skridt, også under skyldig hensyntagen til vor økonomiske bærekraft.

Der er fremsat anke over, at vore sagkyndige læger ikke ved behandlingen af lovforslaget om oprettelse af et sindssygehospital i Nordjylland i 1946—47 så stærkt som nu gjorde rigsdag og regering opmærksom på nødvendigheden af at få dette placeret ved og i forbindelse med et centralsygehus.

Jeg deltager i denne beklagelse og erkender samtidig, at jeg så lidt som de særligt sagkyndige dengang indså nødvendigheden af en så stærkt markeret tilkendegivelse, som vi nu har fået den fra disse sagkyndige, for at nå det resultat, som vi allerede dengang ønskede, og som også betænkningen, der blev afgivet i 1944, giver udtryk for: placering af det nye sindssygehospital i nærheden af og helst i direkte forbindelse med et centralsygehus.

Det skal dog på ingen måde forties, at Brønderslev også nævnes i betænkningen som en mulig beliggenhed for et nyt sindssygehospital, og at denne betænkning er afgivet af et udvalg, hvor sindssygelæger var medlemmer, deriblandt sundhedsstyrelsens konsulent i sindssygehusvæsenet. I betænkningen brydes det nye med det gamle, så den kan tages til indtægt for begge de synspunkter, der er fremsat under udvalgsbehandlingen.

I denne uvished, eller rettere denne mangel på den fulde og stærkt afklarede vished, som den lægelige sagkundskab i dag i fuld enighed kan give og giver udtryk for, findes også grunden til, at de øverste lægelige myndigheder heller ikke mente at have tilstrækkelig motivering for skarpt at gå imod Brønderslev-planen. Også dette er jeg den første til at beklage.

Men når det samtidig med disse bebrejdelser mod den særlige sagkundskab og de lægelige myndigheder siges, at forholdene indenfor psykiatrien ikke har ændret sig, siden sagen første gang var til debat her i